

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk-Kvindesamfund.

Nr. 11.

Kontor: Nørregade 33, St.

16. Marts 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.
Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthdl. J. L. Andersen).
Handel med
Frukt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Daglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Toni Christensen.

Hjemmelavet Konfekt,
Spise og Kogechokolade,
Kakao m. m.
Lykkesholms Allé 1 A, St.
Telefon 18311.
Varerne bringes overalt.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning,
Tilskæring og Kjølesyning
Zinsgade 2, 2. Sal.

Dansk Kvindesamfunds Husmødreforening

udsender Lærlinge til Uddannelse i
Stuepige- og Kokkepige gerning. Med-
delelser fra Hjem, der vil tage imod
de unge, bedes indsendte i Marts.
P. B. V.
Anna Hjort,
tr. Nørregade 33, St. Tirsd. 1—3.

MARIA FRIDERICHSEN

f. Hansen.

24. Juli 1811 — 4. Marts 1901.

Mange af dette Blads Læsere har sikkert med Deltagelse set, at Fru Friderichsen den 4. Marts er afgaaet ved Døden; et langt og rigt Liv har fundet sin Afslutning. Ikke blot de mange, som har haft den Lykke at kende hende og hendes Hjem, vil føle Deltagelse. Mange vil paa anden Haand have kunnet danne sig et Billede af denne stærke Kvinde. Hun har ikke i snevrere Forstand taget Del i Kvindesagsbevægelsen, og kun sjældent er hun traadt frem for Offentligheden. Alligevel er der sikkert fra denne Kvinde og hendes Hjem udgaaet en »stille Magt«, som er naaet ud i vide Kredse af vort Samfund. I sit Hjem har hun fra første Færd af givet Ly og Læ for de Tanker,

der efterhaanden er vokset frem til Virkelighed. Den Gang, da endnu langt stærkere Fordomme taarnede sig op mod dem, der dristig tog Kvindesagsbevægelsens Kamp op, havde hun Frisind, Varme og Styrke nok til at opmuntre og anspore til Arbejdet. Hvor mange beholder som hun dette Frisind og følger med Tiden ud over de 3 og 4 Snese af et Menneskeliv? Havde vi mange Mødre som Fru Friderichsen, og havde de tilbørlig Indflydelse paa Kvinderne og Samfundet, saa kunde det opslidende Arbejde, som Kvindesagskvinderne nu maa gøre, snart blive overflødigt og »Kvinden og Samfundet« med Ære nedlægge Vaabnene.

Hun blev født 1811 paa Falster; Faderen var Præst i Ønslev. Blandt hendes mange Søkende er Præsten Mørch-Hansen i Vonsild mest bekendt.

Opdragelsen i Præstegaarden var omhyggelig, efter Tidens Principper streng og hærdende. Efter at have arbejdet en Række af Aar som Lærerinde, samtidig med at hun med Iver og Lyst samlede Kundskab for sin egen Skyld, ægtede hun 1839 en af Lollands driftigste Landmænd, Johan Ditlev Friderichsen, Ejer af Nøbbøllegaard og Forpagter af Fuglsang og flere andre Gaarde. Den unge Kone fik straks en stor Virksomhed at tage Vare paa. Foruden at passe den omfattende Landhusholdning, opdrog hun med Kærlighed sin Mands to Børn af første Ægteskab og fik selv efterhaanden 5 Sønner og 2 Døtre. Alle beholdt de gennem Livet, hvor langt ud i Verden de end drog, Præget af Moderens Opdragelse og Paa-virkning i Barndomshjemmet, det Hjem, som først nu opløses efter i over 60 Aar at have dannet det Midtpunkt, hvor Slægten mødtes, hvortil Vejen syntes kort selv fra de fjerne Verdensdele.

Hun var i Ordets bedste Forstand Slægtens Ældste. Men ikke alene Fru Friderichsens Børn, Børnebørn og øvrige store Slægt har fundet Trøst og Glæde, Opmuntring og Vejledning hos denne Kvinde med den rige Erfaring, den klare Dømmekraft, det gudfrygtige Sind. Hendes Mildhed og Jævnhed indgød Tillid og bortdrev al Sky, saa ung og gammel, Mand og Kvinde, kunde føle sig tryk og søge Raad hos hende, som hos sin Lige.

Fru F. tog i mange Aar virksom Del i Arbejdet mod den »lovbeskyttede Usædelighed« og sad i Bestyrelsen for den Forening, der arbejder for dens Afskaffelse. Da den praktiske Tjenestepigeskole i 1872 oprettedes, paatog Fru Friderichsen sig en ledende Stilling ved den.

Naar i Dag en taløs Skare samles paa den lille Kirkegaard i Nærheden af Nøbbølle, saa er vi endnu mange, mange flere, der ikke kan naa derover, men som med Vemod tænker paa det Hjem, som er lukket, den Moder, som vil savnes. Men ved Siden af Sorgen »vandr« Glæden og Takken. Gid mange danske Kvinder vil ligne Fru Friderichsen! Gid den stille Magt maa give Vækst til virkelig Fremgang og Højnelse i Kvindernes Viljekraft, Virkelyst, aandelige Sans og Trang til Kundskab og alt godt! Gud velsigne Fru Friderichsens Minde.

København, den 11. Marts 1901.

Kr.

Herberge for hjemløse Kvinder.

Dansk Kvindesamfunds Kbhvns. Kreds afholdt Torsdag den 7ende offentlig Møde i Anledning af det Herberge for hjemløse Kvinder, som agtes oprettet her i Byen. Mødet blev overordentligt vellykket.

Efter at Frk. Anne Bruun havde budt velkommen gaves Ordet til Indlederen

Fru Vibeke Salicath: Der findes forskellige Former for Velgørenhed. Det gælder om, at man ikke giver med den ene Haand, og, moralsk set, slaar med den anden. Dette bliver som oftest Tilfælde med den sædvanlige Given, ved Dørene og paa Gaden. Man hjælper Dovenskaben, og Pengene bliver tit omsat i Brændevin. Heldigst er det at give sine Penge til et Velgørenhedsselskab eller en Komite, som saa anvender dem paa bedste Maade. — Opgaven, man i dette Tilfælde har sat sig, er ikke blot at udføre en almindelig Barmhertighedsgerning; men »Herberge for hjemløse Kvinder« har tillige et Formaal af nationaløkonomisk Betydning at arbejde for. Store Skarer af kvindeligt Tyende strømmer ved Skiftetider herind fra Landet; mange af disse kommer, paa Grund af manglende Evne til at slaa sig igennem, til at staa erhvervsløse, og derved udsættes de for Fristelser af forskellig Art. Saadanne Kvinder vil Herberget tage sig af, skaffe dem Arbejde og billig Forplejning, og derved forhindre, at de træder ind i de prostitueredes og Forbrydernes Geled. Da det har vist sig, at Landboerne i høj Grad mangler Arbejdskraft, medens den spildes her-

inde i Byen, vil man søge at lede Strømmen tilbage til Landet ved at skaffe Pladser paa Landet til de arbejdsløse. — Dette er Sagens nationaløkonomiske Formaal. — — — Findes der da saa mange hjemløse Kvinder, og hvilke Kvinder venter man Herberget besøgt af? vil man spørge. Der findes ingen statistiske Oplysninger om Kvindens Tilgang fra Landet; men paa Herberget for hjemløse Mænd viste det sig, at 60—70 pCt. af de besøgende var komne fra Landet for at søge Arbejde. Man maa antage, at der findes mindst lige saa mange Kvinder, der paa samme Maade er komne herind og befinder sig i samme Situation. Af Kvinder, som er mistænkte for Løsegang, er de 60 pCt. fødte udenfor København.

Herberget vil særlig tage Sigte paa at hjælpe: 1) Tjenestepiger uden Pladser, 2) Fabriksarbejdere uden Arbejde, 3) ældre Kvinder, som med deres faa Kræfter tjener saa lidt, at de kun kan betale en Ubetydelighed for deres Ophold, indtil de kan blive optaget i en Stiftelse og 4) Kvinder, som et Hospitalsophold har sat tilbage i forskellige Henseender. Herberget vil ogsaa tage sig af Børn, hvis Mødre er paa Arbejde. — En Del Kvinder vil kunne beskæftiges paa selve Herberget ved Rengøring, Reparation og Omsyning af det brugte Tøj, som forhaabentlig vil blive tilstillet det af venlige Mennesker, og ved Haandspinding. Herberget vil træde i Forbindelse med en Institution, som har Brug for haandspunden Uld. Det ønsker nemlig ikke at konkurrere med nogen bestaaende Industri. At der skal betales, om end kun forsvindende lidt, for Opholdet, vil hæve Kvindernes Selvfølelse. De er jo ikke Tiggere; de har jo betalt, hvad de faar!

Om Aftenen vil der blive læst højt for dem; noget som kan more og interessere dem; det gælder om at vække det gode hos dem. — Der kan synges; og tilsidst sluttet med Aftenandagt, som enhver, der selv vil, kan overvære. Fru Salicath sluttede med at udtale Haabet om at have klargjort for Tilhørerne, hvor vigtig en Sag det er at faa oprettet et Herberge som det projekterede.

Derefter fulgte en livlig Diskussion.

Hr. Sørup mente, at denne Slags Velgørenhed kun tjente til at forhale Tiden for den store Omvæltning i Samfundet, som skal skaffe alle Arbejde. Tillige protesterede han imod Aftenandagten. »Skal de sælge deres Overbevisning for et Maaltid Mad?«